



Szanowny Pan

Andrzej Adamczyk

Minister infrastruktury i budownictwa

Szanowny Panie Ministrze,

Instytut Spraw Obywatelskich (INSPRO) jest organizacją społeczną, która stoi po stronie Obywateli. **Naszą flagową inicjatywą jest kampania obywatelska „Tiry na tory”**. Olaf Swolkień (Wiceprezes Zarządu INSPRO) w 1996 roku wymyślił hasło „Tiry na tory” i zapoczątkował walkę o to, by „TIR-y jeździły koleją”.

20 lat kampanii „Tiry na tory” to **dziesiątki tysięcy pracy organicznej**. Tysiące rozmów z obywatelami, urzędnikami i posłami. Setki spotkań, konferencji i debat. Dziesiątki raportów, ekspertyz i poradników.

Z satysfakcją przyjęliśmy **zobowiązanie Prawa i Sprawiedliwości, zawarte w programie wyborczym z 2014 r.: „W dziedzinie kolejowych przewozów towarowych jako cel priorytetowy potraktujemy wdrażania zasady „tiry na tory”**.

Naszym zdaniem wdrażanie zasady „tiry na tory” wymaga:

1. **Obniżenia stawek za dostęp do infrastruktury kolejowej** dla przewozów intermodalnych. Aktualnie stawki te są jedne z najwyższych w Europie – stawka kolejowa za pociągokilometr wynosi w Polsce 4,2 euro podczas gdy w Niemczech jest to 3,03 euro a w Holandii 3 euro.
2. **Zmiany statusu prawnego PKP Polskich Linii Kolejowych ze spółki handlowej na instytucję rządową Skarbu Państwa** – analogicznie do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Dlaczego od jednej agencji nasze państwo wymaga prowadzenia zyskowej działalności, a od drugiej nie?
3. **Rozszerzenia zasięgu systemu viaTOLL** na wszystkie drogi krajowe i część wojewódzkich. Postulujemy weryfikację stawek, które w Polsce wynoszą 20 gr. za km w porównaniu do 14 eurocentów w Belgii i 36 eurocentów w Austrii.
4. **Wykorzystania dorobku oraz reaktywacji działań Rady ds. Transportu Intermodalnego** powołanej w 2012 roku przy Ministerstwie na wniosek INSPRO poparty podpisami 83 tysięcy obywateli. W skład Rady wchodził przedstawiciele PKP S.A., Instytutu Kolejnictwa, PKP Polskich Linii Kolejowych S.A., PKP CARGO S.A., PCC Intermodal S. A., Polzug Intermodal POLSKA Sp. z o.o., Związku Niezależnych Przewoźników Kolejowych, Izby Gospodarczej Transportu Lądowego, Instytutu Logistyki i Magazynowania, Krajowej Izby Gospodarczej, Polskiej Izby Spedycji i Logistyki.

Powyższe postulaty wynikają z dwudziestoletnich doświadczeń kampanii „Tiry na tory” oraz konsultacji ze zwykłymi ludźmi, społecznościami lokalnymi, działaczami społecznymi, ekspertami, przewoźnikami kolejowymi i firmami logistycznymi.

Apelujemy do Pana Ministra o realizację wymienionych przez nas rekomendacji, które pozwolą na **wdrożenie zasady „tiry na tory” w życie**. Pozwolą na zmniejszenie wypadków na drogach, chorób spowodowanych spalinami i hałasem, zanieczyszczenia powietrza, gleb i wód, degradacji krajobrazu, niszczenia budynków i dewastacji dróg. Jak wyliczyli rządowi eksperci, koszty zewnętrzne transportu wynoszą ok. 10% PKB. 90% tej kwoty generuje transport drogowy.

W tym miejscu chcemy przypomnieć Panu Ministrowi, że **realizacja idei „Tiry na tory” ma bardzo duże poparcie społeczne**. W listopadzie 2011 roku agencja badawcza Inquiry Market Research wykonała badanie opinii publicznej na zlecenie INSPRO w ramach prowadzonej przez nas kampanii „Tiry na tory”. Wyniki badania:

1. Według 87 procent badanych idea „tiry na tory” jest Polsce potrzebna (według 51% zdecydowanie, a 36% raczej potrzebna). Tylko 6% badanych stwierdza, że jest to „zdecydowanie” lub „raczej niepotrzebna” idea.
2. 91% badanych uważa, że ciężarówki zagrażają stanowi dróg.
3. 76% Polaków uważa, że ciężarówki przeszkadzają innym kierowcom.
4. propozycja finansowania transportu kombinowanego z budżetu państwa niezmiennie popierana jest przez ponad połowę respondentów (53%).
5. 2/3 respondentów popiera wprowadzenie w życie zasad „użytkownik płaci” i „zanieczyszczający płaci”, to znaczy pokrywanie kosztów budowy i utrzymania infrastruktury, a także wypadków i szkód ekologicznych przez przewoźników drogowych i kolejowych.

Panie Ministrze, mamy nadzieję, że Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa pod Pana kierownictwem, **przyjmie wdrażanie zasady „tiry na tory” jako cel polityki transportowej w dziedzinie kolejowych przewozów towarowych**.

Z wyrazami szacunku

Rafał Górski
Prezes Zarządu
Instytut Spraw Obywatelskich



Załącznik:

Raport ekspercki „Tiry na tory”.